



OPLEGGER STUURGROEP RES
INSPRAAKNOTITIE ONTWERP-RES 1.0
08-07-2021



Inhoud

1.	Inleiding en samenvatting	3
2.	Overwegingen en adviezen Inspraakreacties	4
2.1	ZONNELADDER	4
2.2	DOELSTELLING 35 TWH AL BEHAALD	4
2.3	DE RES IN RELATIE TOT DE ENERGIETRANSITIE EN ANDERE OPGAVEN	5
2.4	PROGRAMMATISCHE AANPAK GROOTSCHALIG ZON OP DAK	5
2.5	ZOEKGEBIEDEN VOOR WIND	6
2.6	WINDENERGIE EN GEZONDHEID	6
2.7	WIND EN NATUUR	7
2.8	ALTERNATIEVEN VOOR GROOTSCHALIGE OPWEK UIT ZONNE- EN WINDENERGIE	7
2.9	FINANCIËLE PARTICIPATIE	7
2.10	INWONERSPARTICIPATIE	8
2.11	JURIDISCHE STATUS EN DEMOCRATISCH GEHALTE RES 1.0	8
3.	Vervolg	9



1. INLEIDING EN SAMENVATTING



De Cleantech Regio heeft een ontwerp van de Regionale Energie Strategie (RES) 1.0 gemaakt. In de periode 19 april-31 mei kwamen hierop bijna 500 reacties binnen van inwoners en organisaties. De Ontwerp-RES 1.0 bieden wij ongewijzigd aan. Tekstuele wijzigingen uit de inspraakreacties verwerken wij in de definitieve RES 1.0, samen met de andere wijzigingen die in de komende periode naar voren komen.

Hieronder leest u welke tekstuele wijzigingen wij in de RES 1.0 gaan doen naar aanleiding van de inspraakreacties. En welke aanvullende acties wij gaan ondernemen. De reacties geven op dit moment geen aanleiding om ons bod van 1,07 TWh te wijzigen. Misschien is dat wel het geval na bespreking van de Ontwerp-RES 1.0 door de gemeenteraden, Provinciale Staten en de Algemeen Besturen van de waterschappen. In september/oktober kunnen zij in hun vergaderingen moties en amendementen indienen. De basis daarvoor vormen onder andere deze inspraaknotitie en de mondelinge reacties van inwoners en organisaties tijdens die vergaderingen. In november/december besluiten de volksvertegenwoordigers dan over de definitieve RES 1.0.

Een deel van de 500 reacties werd naar meerdere organisaties gestuurd. Het aantal unieke reacties ligt dus lager. Een aantal insprekers heeft waardering voor het doorlopen proces en heeft daarnaast nog aanvullende vragen. De meerderheid van de insprekers heeft echter vooral zorgen over wat er in hun leefomgeving mogelijk gebeurt en welke effecten dit kan hebben op natuur, gezondheid en op het democratische proces. Uit de reacties blijkt dat vooral het plaatsen van windmolens in de eigen leefomgeving op weerstand stuit.

De reacties zijn niet alleen aanleiding voor tekstuele wijzigingen en extra acties. Ze zijn ook van belang voor het vervolg van het RES-proces, naar de RES 2.0 en verder. Uit de reacties blijkt waaraan organisaties en inwoners het meeste belang hechten. Bijvoorbeeld dat plannen voor grootschalige opwekking van duurzame energie goed verantwoord worden, en met betrokkenheid van inwoners tot stand komen. De reacties geven ons aanleiding om zorg te dragen voor een goede participatie in het vervolg van het RES-proces. Ook het stimuleren van lokaal eigendom en financiële participatie krijgt extra aandacht.

In de RES 1.0 voeren wij de volgende tekstuele wijzigingen door:

- Zoekgebieden windenergie

Er zijn veel verzoeken geweest om zoekgebieden uit de Ontwerp-RES 1.0 te halen. Een aantal van deze zoekgebieden maken echter al geen deel meer uit van de RES 1.0, zoals bijvoorbeeld het zoekgebied ten oosten van Zutphen. De verzoeken en vragen hierover maken duidelijk dat dit niet goed is omschreven in de Ontwerp-RES 1.0. De afbeelding op pagina 23 schetst de ontwikkeling van de concept-RES naar de ontwerp-RES. Deze kaart willen we duidelijker en begrijpelijker maken met een betere legenda en uitleg.

- Windenergie en gezondheid

De huidige wetgeving stelt milieu- en veiligheidsnormen aan concrete initiatieven, met het oog op gezondheid van mensen. Ook is er al veel onderzoek gedaan naar de gevolgen van windmolens voor wat betreft hinder en gezondheid, maar nog niet alles is bekend. Er zal meer onderzoek volgen. Recent is daartoe het 'Expertisepunt Windenergie en Gezondheid' gestart, waarin RIVM en GGD's samenwerken. We willen in de definitieve RES 1.0 een paragraaf toevoegen over windenergie en gezondheidseffecten.

- Inwonerparticipatie

Uit de reacties komt naar voren dat inwoners zich onvoldoende betrokken voelen en vragen hebben over de participatie. Het is onduidelijk voor inwoners hoe zij in de toekomst betrokken worden. Inwoners geven aan dat de weerstand in sommige gebieden onvoldoende is meegenomen.

In hoofdstuk 5, Participatie, gaan wij beter beschrijven hoe het staat met het draagvlak en de weerstand in de regio.

Naast deze tekstuele wijzigingen, geven de inspraakreacties aanleiding tot de volgende aanvullende acties.

- Verder uitwerken van de zonneladder voor de RES 2.0, zowel op regionaal als lokaal niveau.
- Extra voorlichting over de energiemix (wind/zon op land/zee/dak, energiebesparing) van de energietransitie.
- Voorlichting aan inwoners over de positie van de RES in de energietransitie.
- Een plan van aanpak over de inzet van de Cleantech Regio om zonnepanelen op daken te realiseren.
- Verdiepend onderzoek naar het effect van windmolens op de natuur.

In het volgende hoofdstuk leest u meer over de overwegingen en adviezen die de colleges meegeven aan de raden.

2. OVERWEGINGEN EN ADVIEZEN INSPRAAKREACTIES

2.1 ZONNELADDER

Er zijn verschillende vragen gesteld die te maken hebben met de zonneladder. Sommige vragen gaan over de visualisatie, die anders is [precies omgekeerd] dan een landelijke variant. Andere vragen stellen de noodzaak om landbouwgrond te benutten ter discussie. Daarbij wordt opgeroepen om vooral, of alleen, te kiezen voor de andere treden van de ladder.

De hoofdlijnen van de beantwoording van deze vragen zijn:

- De volgorde van de zonneladder van de Cleantech Regio geeft aan dat de laagste trede de minste voorwaarden heeft om aan te voldoen en aan de hoogste treden zitten de meeste voorwaarden;
- Er zit echter geen volgordelijkheid in de zonneladder. Op alle treden zal ingezet moeten worden om de doelstellingen te behalen. De zonneladder biedt handvatten om tot een goede landschappelijke inpassing te komen;
- De zonneladder is een eerste aanzet tot voor een gezamenlijke regionale strategie. Deze zal nog verder uitgewerkt moeten worden in regionaal verband en in lokaal beleid;
- De strategie is geen verplichting. Het lokale beleid is leidend.

Uit de beantwoording blijkt dat er nog voldoende ruimte is om op regionaal én op lokaal niveau de voorwaarden voor zon op land verder uit te werken. De RES 1.0 geeft wel een richting, maar geen verplichting. Verdere uitwerking kan in de RES 2.0 plaatsvinden, met voldoende lokale inbreng en inbreng van maatschappelijke partners en inwoners. Op dit punt hebben de colleges aan de beantwoording, zoals deze in de inspraaknotitie staat, dan ook geen toevoegingen.

2.2 DOELSTELLING 35 TWH AL BEHAALD

Insprekers geven aan dat uit sommige studies blijkt dat in Nederland de opgaven van 35 TWh voor zonne- en windenergie op land al behaald is. Daarom zou onze regio minder, of helemaal niets hoeven te doen aan zon- en wind op land. Het bod zou dus lager kunnen zijn. Ook geven sommige insprekers aan dat de energieopgave te realiseren is zonder dat daarvoor windmolens op land geplaatst hoeven te worden. Daarbij verwijzen zij naar de mogelijkheden van wind op zee.

De hoofdlijnen van de beantwoording van deze vragen zijn:

- Er zijn verschillende manieren om deze berekeningen te maken. Belangrijk hierbij is dat hier ook zogenaamde "pijplijn" projecten bij zitten. Dit zijn projecten die wel gepland zijn, maar waar er nog verschillende stappen gezet moeten worden voordat duidelijk is of het wel gerealiseerd kan worden. In de praktijk wordt er rekening mee gehouden dat een aantal van deze projecten afvalt;
- De RES'en die in de 30 regio's zijn gemaakt, tellen volgens de laatste inzichten uit de ingediende RES'en op tot ca 55 TWh. Dit is beduidend meer dan de gevraagde 35 TWh. Omdat de RES 1.0 in alle regio's nog vele onzekerheden bevatten die verder onderzocht moeten worden, is de kans zeer groot dat een deel van deze ambitie niet gerealiseerd zal worden. Denk hierbij aan milieu-effectrapportages, participatietrajecten met inwoners, etc.;
- Juist vanwege het vooruitzicht dat een deel van de ambitie in verder onderzoek zal afvallen, hebben de koepelorganisaties van de Provincies, gemeenten en Waterschappen met het Rijk afgesproken te streven naar een hogere ambitie dan de gevraagde 35 TWh. Dit heet overprogrammering;
- De RES 1.0 en het proces daarna geven ruimte om verder onderzoek te doen naar de realiseerbaarheid van het bod. Naarmate er meer onderzoek is gedaan, zal er meer bekend worden over de mogelijkheden in onze regio. Verdere bijstelling is dan nog mogelijk;
- Het doel van 35 TWh in 2030 om 49% CO2 reductie te realiseren is een tussenstap naar het uiteindelijke doel in 2050. We zijn er dus nog niet in 2030;
- In het klimaatakkoord is al rekening gehouden met een grote opgave voor wind op zee. Hier wordt in Nederland op ingezet. Dit moet 49 TWh gaan opleveren;
- Wind op zee is heel geschikt, maar niet onbeperkt mogelijk. Ook hier moet rekening gehouden worden met ecologische en ruimtelijke beperkingen;
- Het is niet wenselijk om in de Cleantech Regio helemaal niets met windmolens te doen. Voor een goede energie-infrastructuur is een balans tussen zonne- en windenergie nodig. Deze balans is in de Cleantech Regio, door de beperkte mogelijkheden voor windmolens, al onvoldoende

aanwezig. Helemaal geen windmolens plaatsen zou een zeer ongunstig effect hebben op deze balans.

Uit de beantwoording blijkt dat het allerm minst zeker is dat de 35 TWh gehaald wordt. En dat er voor de Cleantech Regio een belang is om ook windmolens te realiseren. In de RES 1.0 is al veel onderzocht, maar er is nog veel meer onderzoek nodig. De uitkomsten van deze onderzoeken worden verwerkt in de RES 2.0. Daarbij zijn aanpassingen ten opzichte van de RES 1.0 mogelijk. De colleges nemen het voorstel om het bod van 1,07 TWh te verlagen om deze reden niet over en stellen voor om de RES 1.0 met het bod van 1,07 TWh vast te stellen.

Uit de inspraakreacties blijkt echter ook dat het voor inwoners onvoldoende duidelijk is dat windmolens ook in de Cleantech Regio tot onze energiemix behoren. Ook is onvoldoende duidelijk dat de energietransitie bestaat uit meerdere onderdelen, die deels op andere tafels liggen [zie hiervoor de volgende paragraaf]. De colleges stellen voor om op de websites van de RES partners een duidelijke voorlichting op te nemen over deze punten.

2.3 DE RES IN RELATIE TOT DE ENERGIETRANSITIE EN ANDERE OPGAVEN

Een aantal inspraakreacties gaat over de noodzaak van zonne- en windenergie op land. Insprekers geven aan dat wind op zee ook tot de mogelijkheden behoort, dat ook gedacht moet worden aan energiebesparing en dat de industrie niet vergeten moet worden. Daarnaast wordt opgeroepen om zonnepanelen op daken van particulieren mee te tellen.

De hoofdlijn van de beantwoording van deze vragen is een verdere verduidelijking van figuur 4 uit de Ontwerp-RES 1.0 [p.11], waaruit blijkt dat:

- In het provinciale en lokale beleid een aantal afwegingen samenkomen, waarvan ruimtelijke inpassing van zonne- en windenergie er één is;
- Er meerdere opgaven zijn, die ook op andere sectortafels is neergelegd. De industrie moet een aandeel van de CO2 reductie realiseren, evenals de landbouw, en de mobiliteitssector. Wind op zee is voor 49 TWh uur mee geteld en zonnepanelen op particuliere daken voor 7 TWh;
- In de uitwerking van het klimaatakkoord is afgesproken dat de RES focust op de opwek van hernieuwbare energie door grootschalig wind en zonnepanelen. Daarom komen bepaalde onderwerpen binnen de RES nauwelijks aan de orde. Zoals bijvoorbeeld energiebesparing. Hier wordt in de Cleantech Regio wel aan gewerkt, onder andere door het instellen van energieloketten en het stimuleren van besparing op lokaal niveau. Het valt echter buiten de scope van de RES.

Aansluitend bij de voorgaande paragraaf hechten de colleges er belang aan dat de totale opgave van de energietransitie en de plek van de RES hierin, duidelijker inzichtelijk wordt gemaakt voor inwoners. De colleges geven aan zich hiervoor in te spannen, middels voorlichtingsmateriaal op de websites.

2.4 PROGRAMMATISCHE AANPAK GROOTSCHALIG ZON OP DAK

Bij het thema zonnepanelen op dak wordt aangegeven dat we hier opgeroepen om hier vol op in te zetten. Ook wordt gevraagd duidelijk te maken wat onze regio gaat doen om dit te realiseren en waarom we hier niet al mee aan de slag zijn.

De hoofdlijnen van de beantwoording van deze vragen zijn:

- We hebben in de Ontwerp-RES 1.0 een grote ambitie opgenomen. Er moet veel gebeuren om deze ambitie te realiseren, want er is een aantal belemmerende factoren;
- De RES richt zich er op om aanvullend te zijn aan de inspanningen die al gedaan worden om grootschalig zonnepanelen op dak te realiseren;
- Deze inspanning richt zich vooral op [het vergroten van] de aansluitmogelijkheden op het energienet en op het realiseren van opslagmogelijkheden. Dit laatste omdat we weten dat onze ambitie niet te realiseren is met alleen aansluiting op het energienet.

Uit de reacties op de Concept RES kwam naar voren dat inwoners en belangenorganisaties meer zonnepanelen op dak en minder zonnepanelen op land willen. De Cleantech Regio heeft dit ter harte genomen. De Ontwerp-RES 1.0 heeft daarom ten opzichte van de Concept RES een hoge ambitie voor zonnepanelen op dak opgenomen en de ambitie voor zonnepanelen op land verlaagd. Het vraagt maximale inspanning om de ambitie voor zonnepanelen op dak te realiseren. Er is dus een hoge urgentie. Onze regio is van plan om hier veel inzet op te plegen. Dit wordt verder uitgewerkt in de RES 2.0. En ook nu gebeurt er al veel in onze provincie en in onze regio om zonnepanelen op dak te stimuleren. Zo is er op Gelders niveau een expertisecentrum energie, waar informatievoorziening en business development



voor zon op dak plaatsvindt. Vanuit de regio kunnen we deze initiatieven verder stimuleren en ondersteunen. In de tweede helft van 2021 maken we hiervoor een plan van aanpak. Het gaat er hier om wat we met de RES kunnen toevoegen aan alles wat al loopt.

2.5 ZOEKGEBIEDEN VOOR WIND

Een aantal insprekers roept op om bepaalde gebieden te schrappen die op een kaart op p. 23 van de Ontwerp-RES 1.0 staan. Deze kaart geeft een toelichting op de inzichten die tijdens het proces voor RES 1.0 zijn ontstaan in de zoekgebieden uit de Concept RES. Deze kaart en de toelichting erbij op p.23 geven de laatste inzichten weer wat betreft de zoekgebieden uit de eerdere Concept-RES en de huidige status ervan in de Ontwerp-RES. De gebieden zijn op dit moment in de Ontwerp-RES niet verder uitgewerkt, omdat er nader onderzoek nodig is, of omdat ze zijn afgefallen. Reden hiervoor zijn de ecologische onderzoeken op de Veluwe (wespendif) en de IJsselvallei, de ruimtelijke verkenning en nader onderzoek in gemeenten. De kaart op p.24 geeft aan welk vervolg op de RES1.0 wordt voorzien, voor drie gebieden: de gehele gemeente Lochem, het gebied ten noorden van Zutphen en de Veluwe met 8km-zone

De colleges zijn van mening dat het van belang is dat in de Ontwerp-RES het proces wordt geschetst van de Concept RES naar de RES 1.0. Daarvoor dient het kaartje op p.23 van de RES. Er blijkt echter verwarring over deze kaart te ontstaan. De colleges stellen daarom voor om in de definitieve versie van de RES 1.0 deze kaart op p. 23 te voorzien van een meer duidelijke legenda en titel van de kaart en te voorzien van meer uitleg over de status van deze kaart.

2.6 WINDENERGIE EN GEZONDHEID

Het thema windenergie en gezondheid gaat met name over het aspect geluidshinder en daarnaast over de gevolgen van trillingen en laag frequent geluid, slagschaduw en veiligheidsrisico's. Insprekers maken zich hierover zorgen.

De hoofdlijnen van de beantwoording van deze vragen zijn:

- Er is een norm vastgelegd voor geluidshinder door windmolens. Deze geluidsnorm is vastgelegd in de wet, maar de afstand tussen een windmolen een geluidsgevoelig object kan variëren, afhankelijk van het type windmolen, de hoogte en de omgeving;
- Per windmolenproject moet worden onderzocht of deze te realiseren is binnen de geldende normen voor geluidshinder;
- Het wettelijke uitgangspunt is dat er geen onaantvaardbare gezondheidsnadelen optreden als gevolg van geluidshinder als de genoemde geluidsnormen worden gehanteerd. De RES 1.0 is niet locatie specifiek. Daarnaast wordt er nog veel onderzoek gedaan waardoor er in de komende tijd meer informatie beschikbaar komt over geluidshinder en gezondheidseffecten. Om die reden kiezen we in dit stadium niet voor het opnemen van vaste normen voor geluidshinder op te nemen in dit document;
- Er is internationaal geen wetenschappelijke consensus over de effecten van onder andere het laag frequente geluid van windturbines op de gezondheid. Het RIVM doet daarom nader onderzoek. Hierbij wordt in 2021 onderzoek gedaan naar de manier waarop mensen in de buurt van windmolenparken risico's waarnemen. Daarnaast wil het RIVM de gezondheidseffecten van geluid monitoren op landelijk niveau. (meer info op <https://www.rivm.nl/windenergie/windmolens-gezondheid>)
- Voor hinder door slagschaduw zijn wettelijke normen opgenomen die deze hinder beperken. Verdere beperking van deze hinder kan door stilstandvoorzieningen op te nemen;
- Ook voor veiligheidsrisico's en andere risico's geldt dat er wetgeving is waaraan voldaan moet worden. Bij een voornemen een windmolen te plaatsen, moeten al deze aspecten worden onderzocht.

Uit de inspraak blijkt dat inwoners zorgen en vragen hebben die in een later stadium goed onderzocht moeten worden. In de RES 1.0 gaat het echter nog niet om concrete plannen. Bij concrete plannen is veel onderzoek nodig. Wetgeving biedt uitgangspunten voor gezondheidsrisico's, veiligheidsrisico's en hinder waaraan per project aantoonbaar voldaan moet worden. We nemen daarom in de RES 1.0 geen algemene normen op.

De reacties over de gezondheidsrisico's en hinder geven aanleiding om de RES 1.0 te bezien op meer uitleg hierover. De colleges hebben het voornemen om een paragraaf toe te voegen aan de definitieve RES 1.0 waarin meer uitleg komt over wetgeving, normen en onderzoek ten aanzien van dit onderwerp.



2.7 WIND EN NATUUR

Een aantal inspraakreacties betreft aandacht voor mogelijke aantasting van natuurgebieden zoals het Gelders Natuurnetwerk (GNN), de Groene Ontwikkelingszone (GO), Natura200 (N2000) gebied, Ganzenrustgebieden en weidevogelgebieden door windmolens.

De beantwoording van deze inspraak bevat een inhoudelijke uitleg over aan welke normen moet worden voldaan om plaatsing van windmolens in deze gebieden mogelijk te maken. Ook hier geldt dat de Ontwerp RES 1.0 een strategie op hoofdlijnen is. Er is nog veel onderzoek nodig om te bekijken of plaatsing van windmolens binnen de geldende normen mogelijk is.

Specifiek voor het N2000 gebied rondom de Veluwe geldt dat dit onderzoek niet alleen met de Cleantech Regio, maar ook met de Provincie en de drie andere aan de Veluwe grenzende regio's gezamenlijk moet worden gedaan.

Uit al deze onderzoeken zal in de komende jaren moeten blijken wat te realiseren is. Op dit punt hebben de colleges aan de beantwoording, zoals deze in de inspraaknotitie staat, dan ook geen toevoegingen.

2.8 ALTERNATIEVEN VOOR GROOTSCHALIGE OPWEK UIT ZONNE- EN WINDENERGIE

Een aantal insprekers roept op om[of in plaats van, of aanvullend] te kijken naar andere energiebronnen dan alleen zonne- en windenergie. Het gaat hierbij om innovatieve technieken zoals geothermie en om kernenergie. Ook wordt gewezen op de mogelijkheid van waterstof. Waarbij wij opmerken dat waterstof geen energiebron is, maar een energiedrager, die vanuit bestaande energiebronnen gevuld kan worden.

In de inspraaknotitie worden deze vragen en opmerkingen beantwoord. Kern van de beantwoording richt zich op de scope van de RES. De RES richt zich, zoals afgesproken in het Klimaatakkoord, op de bewezen technieken zonne- en windenergie. De energietransitie beperkt zich echter niet tot de RES. En de RES zelf houdt niet op bij de RES 1.0. Verder onderzoek en uitwerking vindt plaats in de RES 2.0 en verder en in de uitwerking in beleid bij de gemeenten, waterschappen en provincie. Op andere terreinen wordt, ook binnen de Cleantech Regio gewerkt aan alternatieve energiebronnen.

Op dit punt hebben de colleges aan de beantwoording, zoals deze in de inspraaknotitie staat, geen toevoegingen.

2.9 FINANCIËLE PARTICIPATIE

Insprekers vragen aandacht voor het delen in de lusten van windmolens en zonneparken. Zij willen niet dat grote investeerders de lusten hebben, terwijl de lasten bij de inwoners terecht komen.

In de inspraaknotitie geven wij aan dat we het als Cleantech Regio belangrijk vinden dat naast inhoudelijke participatie inwoners en bedrijven ook de mogelijkheid krijgen tot financiële betrokkenheid bij energie-opwek. In de Ontwerp-RES 1.0 hebben we dit geduid in hoofdstuk 6, Financiële participatie. Daarbij gaan we in de regio uit van het streven naar minimaal 50% lokaal eigenaarschap bij nieuwe projecten, zoals dit ook in het Klimaatakkoord is afgesproken.

In de Ontwerp-RES 1.0 is aangegeven dat we lokale energiecoöperaties uit de zeven gemeenten de ruimte willen geven om met een concreet plan te komen voor het behalen van 50% lokaal eigenaarschap. Dit plan is er nu nog niet, maar zal bij de uitwerking van de RES 2.0 vorm krijgen. Wanneer we het regionaal eens zijn zullen gemeenten in het lokale beleid gaan vastleggen hoe financiële participatie wordt georganiseerd en wie toeziet. Uiteindelijk zijn de individuele gemeenten dus aan zet om regionale afspraken over financiële participatie over te nemen. Deze lokale besluitvorming is altijd openbaar.

In onze regio vinden we financiële participatie belangrijk. Daarom hebben we dit in de RES 1.0 uitgewerkt in een apart hoofdstuk. Omdat het belang in de RES 1.0 en in de uitwerking naar de RES 2.0 nadrukkelijk aandacht heeft, hebben de colleges aan de beantwoording, zoals deze in de inspraaknotitie staat, geen toevoegingen.

2.10 INWONERSPARTICIPATIE

Uit de reacties blijken vragen over de betrokkenheid van inwoners in het proces van Concept RES en de Ontwerp-RES 1.0. Inwoners voelen zich onvoldoende betrokken. Sommige insprekers geven aan eerder onvoldoende betrokken te zijn, anderen geven aan dat met hun eerdere inbreng onvoldoende is gedaan. Ook wordt aangegeven dat het onduidelijk is hoe zij verder in het proces worden betrokken.

In de Cleantech Regio hebben we veel aandacht besteed aan het betrekken van inwoners. Hoofdstuk 5 van de Ontwerp-RES 1.0 geeft hiervan een beschrijving. We merken dat de aandacht voor en de zorgen over de impact van grootschalige duurzame opwek toenemen. Inwoners willen weten wat er in hun directe leefomgeving verandert. De RES 1.0 geeft hierop echter geen concreet antwoord. Het betrekken van inwoners zal intensiever worden naarmate er meer concrete plannen komen en deze betrokkenheid zal vooral op lokale schaal plaatsvinden.

Inwoners geven aan dat uit de beschrijving van het participatieproces niet blijkt dat er weerstand is in bepaalde gebieden. Zij vinden dat hierdoor geen goed beeld wordt gegeven van de situatie in de Cleantech Regio.

De colleges vinden het van belang dat de mate van draagvlak en weerstand in de regio beter wordt weergegeven. Daarom hebben zij het voornemen om hoofdstuk 5 participatie op dit punt aan te vullen.

2.11 JURIDISCHE STATUS EN DEMOCRATISCH GEHALTE RES 1.0

In de inspraak worden vragen gesteld over de juridische status van de RES en wordt onder andere verwezen naar een arrest van het Hof van de Europese Unie en het Europese Verdrag van Aarhus. Deze gaan over inspanningen, waarvan de insprekers menen dat hieraan niet wordt voldaan. Ook wordt gevraagd waarom de strategie op regionaal niveau wordt uitgewerkt en niet op landelijk niveau. Ook in de beantwoording hier aandacht aan geven.

Deze vragen worden inhoudelijk beantwoord in de inspraaknotitie. Daarbij is de kern het volgende; De RES heeft geen juridische status en heeft geen externe rechtsgevolgen. De RES heeft dan ook geen resultaatverplichting De RES geeft wel een inspanningsverplichting voor de bij de RES betrokken partners om de strategie uit de RES zoveel mogelijk te vertalen in het lokale en provinciale beleid.

Met betrekking tot het democratisch gehalte geven wij aan dat de RES een uitwerking is van het klimaatakkoord, dat langs democratische lijnen tot stand is gekomen. En over de RES beslissen de democratisch gekozen volksvertegenwoordigers van gemeenten, waterschappen en provincie.

Op dit punt hebben de colleges aan de beantwoording, zoals deze in de inspraaknotitie staat, dan ook geen toevoegingen.

3. VERVOLG

De voornemens die in deze oplegger zijn aangegeven, verwerken wij samen met de inspraak, moties en amendementen uit de besprekingen in raden, Staten en Algemeen Besturen in de definitieve RES 1.0.



